

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра менеджменту (№ 602)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник проектної групи

І.О. Самойленко

(підпис)

(ініціали та прізвище)

«   »

2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОBOB'ЯЗКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Інформаційні системи і технології в управлінні організацією
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 073 «Менеджмент»
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: «Менеджмент»
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Харків 2020 рік

Робоча програма Інформаційні системи і технології в управлінні організацією
(назва дисципліни)
для студентів за спеціальністю 073 «Менеджмент»
освітньою програмою «Менеджмент»
«27» серпня 2020 р., – 13 с.

Розробник: Зеленков А.В., доцент каф.602, к.т.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри менеджменту (№ 602)
(назва кафедри)

Протокол № 1 від «31» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

А.В. Доронін
(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів – 4	<p>Галузь знань 07 «<u>Управління та адміністрування</u>» (шифр і найменування)</p> <p>Спеціальність 073 «<u>Менеджмент</u>» (код і найменування)</p> <p>Освітня програма «<u>Менеджмент</u>» (найменування)</p> <p>Рівень вищої освіти: другий (магістерський)</p>	Обов'язкова
Кількість модулів – 2		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів – 2		2020/2021
Індивідуальне завдання РГР «Оперативне управління торгівлею за допомогою програми «1С: Підприємство 8» (назва)		Семестр
		2-й
Загальна кількість годин – 48/120		Лекції*
		24 годин
		Практичні, семінарські*
		24 годин
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4,5		Лабораторні*
	___ годин	
	Самостійна робота	
	72 годин	
	Вид контролю	
	модульний контроль, залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 48/72

* Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину залежно від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення: формування знань щодо сучасних інформаційних систем і технологій управління підприємством, а також набуття практичних навичок їх ефективного використання в процесі здійснення управлінської діяльності.

Завдання: теоретична та практична підготовка студентів з питань: формування інформаційної інфраструктури підприємства; призначення інформаційних систем, які використовуються для управління сучасними підприємствами і організаціями; функціональні можливості типової конфігурації «Управління торгівлею для України» програмного комплексу «1С: Підприємство 8» або BAS; комп'ютерні мережі та Інтернет; електронна комерція та електронні платежі; методи захисту інформації та забезпечення інформаційної безпеки; методи оцінювання економічної ефективності інформаційних систем.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей:**

- ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;
- ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;
- СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;
- СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;
- СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;
- СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком;
- СК11. Здатність формулювати задачі моделювання, створювати моделі об'єктів і процесів у сфері менеджменту із використанням математичних методів і інформаційних технологій.

Програмні результати навчання:

- ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;
- планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;
- застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією;
- вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу);
- вміти моделювати об'єкти і процеси у сфері менеджменту, застосовуючи математичні методи та інформаційні технології.

Міждисциплінарні зв'язки: менеджмент організацій.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Управління підприємством за допомогою програми «1С: Управління торгівлею 8 для України»

ТЕМА 1. Загальні принципи роботи програми «1С» та управління запасами.
Архітектура програми «1С: Підприємство». Загальні принципи роботи конфігурації «Управління торгівлею». Модель підприємства. Стартові настроювання інформаційної системи. Принципи реєстрації й зберігання інформації про господарські операції в управлінському обліку. Загальні принципи управлінського обліку товарно-матеріальних цінностей. Управління цінами та знижками підприємства. Ціни контрагентів.

ТЕМА 2. Управління закупівлею товарів в 1С.

Відбиття господарських операцій оприбуткування ТМЦ від зовнішніх контрагентів та від підзвітних осіб. Додаткові витрати при здійсненні закупівель. Митне оформлення вантажу. Ордерна схема оприбуткування товарів. Документообіг по обліку оприбуткування ТМЦ.

ТЕМА 3. Управління оптовими продажами та складські операції в 1С. Комісійна торгівля в 1С.

Відбиття господарських та документообіг операцій продажу ТМЦ, складських операцій, операцій з тарою. Облік операцій комісійної торгівлі.

ТЕМА 4. Управління грошима, аналіз та контроль взаєморозрахунків з контрагентами.

Оперативний облік коштів, готівкова та безготівкова форми проведення розрахунків, акцептовані та неакцептовані платежі. Операції з іноземною валютою. Принципи та порядок обліку взаєморозрахунків.

ТЕМА 5. Управління роздрібною торгівлею в 1С.

Операції роздрібною торгівлею. Настроювання торговельного встаткування. Принципи обліку закупівель і продажів, формування документів покупцям.

ТЕМА 6. Облік витрат та взаєморозрахунків з підзвітними особами в 1С. Податковий облік в 1С.

Облік операцій з підзвітними особами. Облік витрат підприємства. Облік податку на додану вартість (ПДВ). Облік єдиного податку.

ТЕМА 7. Управління товарними замовленнями. Управління відносинами з контрагентами.

Операції із замовленнями покупців, замовленнями постачальникам та внутрішніми замовленнями. Резервування й розміщення товарів.

Прогнозування руху і залишків коштів.

Управління контактами. Аналіз відносин з покупцями. Аналіз роботи менеджерів. Управління відносинами з постачальниками.

ТЕМА 8. Планування за допомогою ІС.

Концепція підсистеми планування. Класифікація планів. Нормативно-довідкова інформація й аналітичні розрізи планування. Реєстрація планових даних. Об'ємно-календарне планування закупівель. Формування потреб у товарах, скоректованих з урахуванням складських залишків. Задоволення потреб за рахунок замовлень постачальникам. Планування закупівель.

Модульний контроль

Змістовний модуль 2. Інформаційні технології в менеджменті

ТЕМА 9. Автоматизовані системи управління підприємством.

Поняття інформаційної системи (ІС). Мета та завдання управлінських інформаційних систем. Автоматизовані системи управління технологічними процесами: призначення й особливості, об'єкти управління та управляюча підсистема, форми передачі інформації. Системи організаційно-економічного управління. Технічне, математичне, алгоритмічне та лінгвістичне, інформаційне та програмне забезпечення ІС. Організаційне, правове та методичне забезпечення ІС. Економічна інформація та її класифікація.

Системи управління базами даних як основа побудови інформаційної системи підприємства. Огляд сучасних систем управління базами даних.

Система в цілому як сукупність автоматизованих робочих місць, що належать до функціональних і обслуговуючих підсистем.

Системи класу MRP (Material Requirement Planning), CRP (Capacity Requirement Planning), MRP II, ERP (Enterprise Requirement Planning), APS (Advanced Planning System), CSPR (Customer Synchronized Resource Planning), SCM (Supply Chain Management), IRP (Intelligent Resource Planning).

Інформаційні системи спостереження, зв'язку та диспетчеризації транспорту. Супутникові системи зв'язку й навігації. Геоінформаційні системи та електронні карти.

ТЕМА 10. Інтернет та електронна комерція.

Особливості застосування локальних та регіональних інформаційних мереж. Інформаційні ресурси глобальної мережі Інтернет. Сутність гіпертекстових технологій. Електронна торгівля. Роздрібний та оптовий продаж на за допомогою Інтернет - магазину. Варіанти вибору технологічної архітектури для електронної комерції. Електронні платежі та безпека.

ТЕМА 11. Технології електронного обміну даними й ідентифікації

Основні технології ідентифікації та їх роль в прискоренні руху логістичних потоків. Біометричні технології. Технології штрих-кодування. Технології радіочастотної ідентифікації. Відстежування матеріальних потоків в реальному режимі часу. Основні завдання і технології інформаційної системи моніторингу ланцюга поставок.

Технології електронного обміну даними. Розширювана мова розмітки XML. Шифрування й електронний підпис.

ТЕМА 12. Проблеми інформаційної безпеки. Управління інформаційними системами. Економічне оцінювання інформаційних систем та технологій.

Проблеми інформаційної безпеки. Фактори загроз. Системи забезпечення інформаційної безпеки. Захист інформації на етапах збору, передачі та зберігання. Комп'ютерні віруси. Комп'ютерна злочинність.

Вимоги до захисту інформації. Захист особистої та комерційної таємниці. Шифрування даних. Засоби захисту операційних систем. Фізичний захист інформаційних систем. Захист пристроїв та комп'ютерних мереж. Юридичне та організаційне забезпечення захисту інформації. Захист інформації в Інтернеті. Управління інформаційними системами. Впровадження інформаційних систем. Організація роботи відділу інформаційних технологій.

Методи визначення витрат на проектування, впровадження та експлуатацію ІС. Джерела отримання додаткового доходу за рахунок продажу сервісів ІС.

Показники ефективності роботи ІС та методи їх розрахунку. Метод строку окупності, чистої приведеної вартості, внутрішньої норми рентабельності, сукупної вартості володіння. Збалансована система показників.

Модульний контроль

Модуль 2.

Індивідуальне завдання РГР «Оперативне управління торгівлею за допомогою програми «1С: Підприємство 8»».

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовний модуль 1. Управління підприємством за допомогою програми «1С: Управління торгівлею 8 для України».					
Тема 1. Загальні принципи роботи програми «1С» та управління запасами.	8	2	4		2
Тема 2. Управління закупівлею товарів в 1С.	5	2	2		1
Тема 3. Управління оптовими продажами та складські операції в 1С. Комісійна торгівля в 1С.	5	2	2		1
Тема 4. Управління грошима, аналіз та контроль взаєморозрахунків з контрагентами.	5	2	2		1
ТЕМА 5. Управління роздрібною торгівлею в 1С.	5	2	2		1
ТЕМА 6. Облік витрат та взаєморозрахунків з підзвітними особами в 1С. Податковий облік в	6	2	2		2

1С.					
ТЕМА 7. Управління товарними замовленнями. Управління відносинами з контрагентами.	8	2	4		2
ТЕМА 8. Планування за допомогою 1С.	6	2			4
Модульний контроль	2		2		
Разом за змістовним модулем 1	50	16	20		14
Змістовний модуль 2. Інформаційні технології в менеджменті.					
ТЕМА 9. Автоматизовані системи управління підприємством.	11	2	1		8
ТЕМА 10. Інтернет та електронна комерція.	10	2			8
ТЕМА 11. Технології електронного обміну даними й ідентифікації	11	2	1		8
ТЕМА 12. Проблеми інформаційної безпеки. Управління інформаційними системами. Економічне оцінювання інформаційних систем та технологій.	11	2	1		8
Модульний контроль	1		1		
Разом за змістовним модулем 2	44	8	4		32
Усього годин	94	24	24		46
Модуль 2					
Індивідуальне завдання	26	-	-	-	26
Усього годин	120	24	24	-	72

5. Теми семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Автоматизовані системи управління підприємством. Інтернет та електронна комерція. Технології електронного обміну даними й ідентифікації	2
2	Проблеми інформаційної безпеки. Управління інформаційними системами. Економічне оцінювання інформаційних систем та технологій.	1
	Модульний контроль	1
	Разом	4

6. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Настройка ведення обліку в програмі «1С».	2
2	ТМЦ та ціноутворення в програмі «1С».	2
3	Операції оптової торгівлі в програмі «1С».	2
4	Складський облік. Комісійна торгівля. Операції з тарою.	2
5	Гроші. Взаєморозрахунки з контрагентами	2
6	Управління роздрібною торгівлею.	2
7	Облік витрат та операцій з підзвітними особами. Облік ПДВ.	2

8	Управління товарними замовленнями.	2
9	Планування руху грошей. Управління відносинами з постачальниками та покупцями.	2
10	Модульний контроль	2
	Разом	20

7. Теми лабораторних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

8. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні принципи роботи програми «1С».	2
2	Управління закупівлею товарів в 1С.	1
3	Складські операції в 1С.	1
4	Аналіз та контроль взаєморозрахунків з контрагентами.	1
5	Управління роздрібною торгівлею в 1С.	1
6	Податковий облік в 1С.	2
7	Управління відносинами з контрагентами.	2
8	Планування за допомогою 1С.	4
9	Системи класу MRP, CRP, MRP II, ERP, APS, CSPR, SCM, IRP.	8
10	Інформаційні ресурси глобальної мережі Інтернет.	8
11	Технології радіочастотної ідентифікації та відстежування матеріальних потоків в реальному режимі часу.	4
12	Розширювана мова розмітки XML. Шифрування й електронний підпис	4
13	Проблеми інформаційної безпеки.	4
14	Управління інформаційними системами.	4
15	Індивідуальне завдання	26
	Разом	72

9. Індивідуальні завдання

Студенти виконують розрахунково-графічну роботу на тему: «Оперативне управління торгівлею за допомогою програми «1С: Підприємство 8»

10. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні методи навчання

11. Методи контролю

Контроль і оцінювання якості набутих знань, умінь та практичних навичок студентів має системний характер, базується на принципі наскрізного контролю, який дозволяє забезпечити взаємозв'язок між усіма видами навчального процесу: лекції, практичні, самостійна та індивідуальна робота студента, поточний контроль, іспит.

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного контролю, модульного контролю у вигляді комп'ютерного тестування, підсумкового контролю у вигляді заліку.

12. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

12.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання і захист практичних робіт	0...3	9	0...27
Модульний контроль	0...25	1	0...25

Змістовний модуль 2			
Виконання і захист практичних (семінарських) робіт	0...3	1	0...3
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Виконання і захист РГР	0...20	1	0...20
Усього за семестр			0...100

Семестровий контроль (залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування (модульного контролю) й за наявності допуску до заліку. Допуском до заліку є виконана та захищена РГР (мінімум 10 балів). Під час складання семестрового заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів, за результатами комп'ютерного тестування. Під час екзамену з банку тестів програма обирає для кожного студента рівну кількість запитань випадково, загалом індивідуальне завдання містить 50 тестових запитань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється у 2 бали.

12.2. Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

- призначення та загальні принципи роботи програми «1С: Підприємство», загальні принципи управлінського обліку товарно-матеріальних цінностей;

- порядок управлінського обліку та планування операцій оптової та роздрібною торгівлі за допомогою програми «1С: Підприємство. Управління торгівлею 8 для України»;

- призначення та види систем організаційно-економічного управління підприємствами;

- принципи побудови локальних та регіональних інформаційних мереж, глобальної мережі Інтернет;

- принципи організації та інформаційні технології електронної комерції;

- технології ідентифікації та електронного обміну даними.

Необхідний обсяг вмінь для одержання позитивної оцінки:

- користуватися програмою «1С: Підприємство. Управління торгівлею 8 для України».

12.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Мати мінімум знань та умінь. Відпрацювати та захистити практичні роботи та розрахунково-графічну роботу. Вміти самостійно користуватися програмою «1С: Підприємство. Управління торгівлею 8 для України», знати призначення основних інформаційних технологій, які використовуються для управління підприємствами.

Добре (75 - 89). Твердо засвоїти мінімум знань, виконати усі практичні завдання. Показати вміння виконувати та захищати всі практичні роботи в обумовлений викладачем строк з обґрунтуванням рішень та заходів, які запропоновано у роботах. Вміти самостійно здійснювати управлінський облік торговельних операцій, формувати первинні документи та аналізувати звіти за допомогою програми «1С: Підприємство. Управління торгівлею 8 для України». Знати призначення та порядок використання основних інформаційних технологій, які використовуються для управління підприємствами.

Відмінно (90 - 100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати одержанні знання.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Автоматизоване робоче місце менеджера в торгівлі / А.В. Зеленков. – Навч. посібник. - Харків: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2006. - 34 с.
2. Использование прикладного решения «1С: Управление торговлей 8 для Украины». Методические материалы для слушателей сертифицированного курса. –М.: ЗАО «1С», 2008. -410 с.
3. Електронний ресурс, на якому розміщено навчально-методичний комплекс дисципліни:
http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/Informacijni_Sistemi_Tehnologiyi.pdf

14. Рекомендована література

Базова

1. Новак В.О., Матвеев В.В., Бондар В.П., Карпенко М.О. Інформаційні системи в менеджменті: Підручник. - К.: Каравела, 2014. – 536с.
2. Яценко Р.М. Інформаційні системи в логістиці : навчальний посібник / Яценко Р. М., Ніколаєв І. В. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. – 232с.
3. Крикавський Є.В., Чернописька Н.В. Логістичні системи: Навч. посібник. - Львів: Видавництво НУ «Львівська політехніка», 2009. - 264с.
4. Новаківський І.І. Інформаційні системи в менеджменті: адаптивний підхід: підручник. /Новаківський І.І., Грибик І.І., Смолінська Н.В. - К. : Видавничий дім «Кондор», 2019. - 440 с.
5. Батюк А.Є. та ін. Інформаційні системи в менеджменті : навч. посіб. / Батюк А.Є., Дзуліт З.П., Обельовська К.М., Огородник І.М., Фабрі Л.П. - Л. : Нац. ун-т «Львівська політехніка», «Інтелект-Захід», 2004. - 520 с.
6. Інформаційні системи і технології : навч. посіб. / П. М. Павленко, С. Ф. Філоненко, К. С. Бабіч та ін. - К.: НАУ, 2013. - 324 с.
7. Сергеев В.Й. Логистика: Информационные системы и технологии : учеб.-практ. пособие / В.И. Сергеев, М.Н. Григорьев, С.А. Уваров. -М. : Альфа-Пресс, 2008. - 607 с.
8. Нуралиев С.Г. Архитектура «1С: Предприятия» как продукт инженерной мысли. –М.: ЗАО «1С», 2005. -28с.
9. Галич. О. А. Управління інформаційними зв'язками та бізнес-процесами: Навч. посіб. / О. А. Галич, О. П. Копішинська, Ю. В. Уткін. – Харків: Фінарт, 2016. – 244 с.

Допоміжна

1. Гаврилов Д.А. Управление производством на базе стандарта MRP II. – СПб: Питер, 2002. – 320с.
2. Плескач В.Л. Інформаційні технології та системи : підруч. для студ. екон. спец. / В.Л. Плескач, Ю.В. Рогушина, Н.П. Кустова. - К.: Книга, 2004. -520с.
3. Інформаційні системи в менеджменті: навч. посіб. / С.В. Глівенко, Є.В. Лапін, О.О. Павленко та ін. - Суми: Університетська книга, 2005.-407с.

4. Кузьмін О.Є. Формування і використання інформаційної системи управління економічним розвитком підприємства: монографія / Кузьмін О.Є., Георгіаді Н.Г. - Л. : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2006. - 368 с.

5. Електронна комерція: навч. посіб. / А.М. Береза, І.А. Козак, Ф.А. Левченко та ін. - К.: КНЕУ, 2002. - 326 с.

10. Сумець А.М. Логістика: теорія, ситуації, практичні завдання: учеб. посіб. / А.М. Сумець. - К.: Хай-Тек Пресс, 2008. - 320 с.

11. Гордієнко І.В. Інформаційні системи і технології в менеджменті : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / І.В. Гордієнко. - 2-ге вид., перероб. і допов. - К.: КНЕУ, 2003. - 259с.

15. Інформаційні ресурси

1. Сайт Спільки автоматизаторів бізнесу <https://unionba.com.ua/>